

Le eno je potrebno

KJE SI BIL ...?

Kje si bil .... ko so križali Boga?
Kje si bil .... ko so križali Boga?
Klical te je na glas, zaman je iskal
tvoj obraz, kje si bil, ko so križali Boga?

Kje si bil, ko je umiral Božji Sin,
kje si bil, ko je umiral Božji Sin?
Klical te je na glas, zaman je
iskal tvoj obraz. Kje si bil, ko je
umiral Božji Sin?

Kje si zdaj, ko spet kliče te tvoj brat,
kje si zdaj, ko spet kliče te tvoj brat?
Tukaj sem, moj Gospod, in žal mi je
za vseh zablod. Tukaj sem spet pri
tebi, moj Gospod.

Ne bojte se! Kristus je vstal!

»Teta Klara odhaja!« je zamišljeno rekla mama, ko je odložila slušalko in se ozrla k možu in potem k otrokoma.

»Kam odhaja?« se je radovedno ozrl k mami mali Luka. »Tja, od koder smo prišli in se na koncu vračamo,« je odgovoril oče. »K ljubemu Bogu!« je zamišljeno vprašala Ema. »Ja! In k angelom in tistim, ki so že pri Njem in so sveti, ker so tako svetli v Svetlobi ...« je govorilo iz matere.

»Posloviti se moramo!« je oče segel v njeno misel. Njegov glas je bil jasen, a tako zelo čuteč. Stopili so na pot. Molčali so. Mali Luka je hodil v zavetju družine in razmišljal: Kako naj se poslovim? Kaj naj rečem teti Klari v slovo?

Stopili so v sobo. Sredi beline postelje je ležala teta Klara. Globoko je

zajemala zrak in se ozirala na zbrane. Ko je uzrla Emo, Luka in starše, se je blago nasmehnila, potem pa utrujena zaprla oči. Luka se je oziral po zbranih sorodnikih, znancih. Zbegano so tavalili po prostorih. Ni razumel, kaj govorijo. Melodija njihovih besed je budila v njem nemir in tesnobo. Pogledal je k očetu in mami. Molče sta stala mirna in močna. Spomnil se je očetovih besed: »Moč se ne meri navzven. Močan si ali pa nisi v sebi!« in ko ga je vprašal kje trenira svojo moč, mu je odgovoril: »Bog je moč mojega življenja.« Luka se je stisnil k očetu, ki je imel Moč v sebi, da bi umiril svoje srce. Mama je z Emo stopila k teti in jo pobožala po obrazu. Teta je odprla oči. Mati se je nasmehnila in teta ji je vrnila nasmeh. Mama se je globoko sklonila in jo poljubila. Ema je samo zrla v teto Klaro in teta Klara se je zazrla v njo. Brez besed, z dotikom pogleda, ki sega globoko, globoko ... sta se poslovili.

Potem je stopil k teti očka in Luka z njim. »Hvala vam, teta,« je rekel očka, »tam pri ljubem Bogu nas spremljajte naprej.« Teta je rahlo pokimala in Luka je videl, kako so ji v solzah zažarele oči, tudi očku so žarele. Luka je gledal očka in teto, potem pa se je sklonil k njej in ji zašepetal. Teta Klara se je zazrla v Luka in se mu blago nasmehnila. Njena roka je počasi pobožala skuštranega Luka in najbližji so slišali, ko je šepnila: »Hvala!« Potem je odšla ...

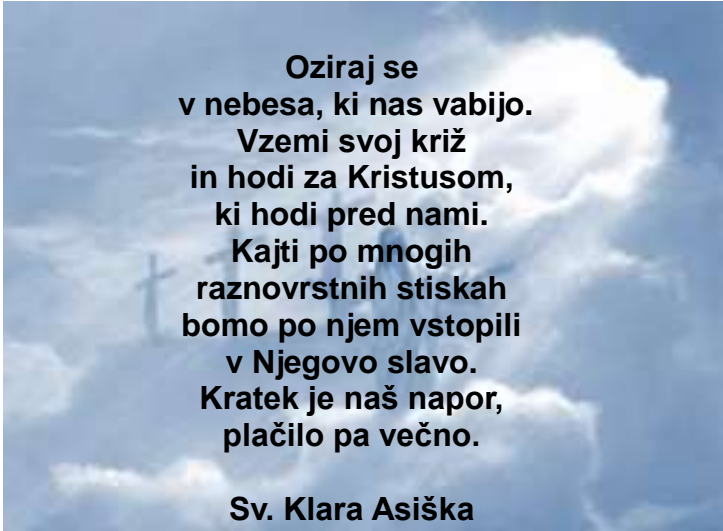
»Zdaj je naš angel,« je rekla mama in prekinila molk, ko so se vračali proti domu. »Ja, še enega angela imamo, ki nas bo spremljal s svojo nevidno bližino ...« je potrdil očka. »... nevidno bližino, ki se tako dobro zazna tam nekje globoko v čutenju,« je dodajala mama.

Potem so spet molčali, dokler ni Ema vprašala Luka: »Te lahko vprašam, kaj si zašepetal teti Klari?« Luka se je ustavil in vsa družina z njim. Pomenljivo je odgovoril: »Voščil sem ji za praznik. Rekel sem ji: Teta Klara, nikar se ne bojte. Kristus je vstal! Veselo veliko noč vam želim!«

Očka in mamica sta se spogledala, ko je še Ema pomenljivo dodala: »Kar prav si ji rekel! Za njo je letošnja velika noč res pravi praznik vstajenja!«

p. Karel Gržan

**Oziraj se
v nebesa, ki nas vabijo.
Vzemi svoj križ
in hodi za Kristusom,
ki hodi pred nami.
Kajti po mnogih
raznovrstnih stiskah
bomo po njem vstopili
v Njegovo slavo.
Kratek je naš napor,
plačilo pa večno.**

Sv. Klara Asiška

Zaključna naloga o vodenju skupine Marija

V zaključni nalogi bi rada predstavila nekaj odločitev, zakaj del svojega časa in energije namenjam delu s starimi ljudmi:

□ Vsak izmed nas je na poti od rojstva do smrti. Na tej poti imam mnogo učiteljev, ki me vzgajajo in vodijo, če le dovolim in prisluhnem njihovim modrostim. Ko sem bila mlajša, so se mi zdele neuporabne in nespametne. Ko sem odraščala in izkusila, kar mi je življenje prineslo, sem se nekoliko zamislila nad modrostmi starejših, ki so mi jih govorili. Spoznala sem, da jih sedaj uporabljam tudi sama in jih cenim ter presojam, kako jih bom v življenju uporabila in posredovala naprej. Zavedam pa se, da je vsak izmed nas edinstven in enkratni. Tudi misel »Kar bo drugim pomagalo, bo tudi meni;« ne drži popolnoma in je odvisna od vsake situacije in posameznika.

□ Najpomembnejša, a hkrati najtežja stvar v življenju in pri delu s starimi ljudmi je, kako deliti ljubezen in ji dopustiti, da vstopi k nam. Znati skrbeti zase in za druge. Bistveno v mojem življenju je, da se vsak dan učim iskreno odpustiti sebi in drugim. Kadar to storim, je moja duša olajšana in lahko mirno dočakam smrt. Opažam, da mnogi v življenju ne vidijo smisla bivanja in dela. Zdi se mi, da napol spijo, ker se ženejo za napačnimi in minljivimi stvarmi. Te stvari jim dajo občutek, da zapolnijo njihovo praznino. V resnici jo zapolnijo, a le za kratek čas. Pomembno je, da v svoje življenje vnesem smisel, tako da se posvetim skupnosti okoli sebe in ustvarjanju nečesa, kar mi daje smisel in pomen. Položaj v službi in denar sta v današnjem svetu največja malika. Ugled in denar mi

dajeta spoznati, da gledam le nase in na koristi, ki jih lahko pridobim. Ne glede, kje živim, je človeška hiba kratkovidnost, ker ne uvidim, kaj bi lahko bila. Pomembno je, da naredim stvari, ki prihajajo iz srca. Tako ne bom nezadovoljna, ne bom zavidala drugim in ne bom hrepenela po stvareh, ki jih ima kdo drug.

□ Staranje ni le propadanje, je tudi rast. Bistveno je, da sprejemem starost, bolezen ... Modrost pa je sprejeti, kar si zmožen storiti in tudi, česar nisi. Prav tako je pomembno, da v tem času odkriješ, kaj je dobro, resnično in lepo v življenju, ki ga živiš ta trenutek.

□ Umirajoči starček ni nekoristen. Kljub dejstvu, da lahko izkušam umiranje starejših ljudi, mi je vsak posameznik zgled s svojim življenjem, kako sprejema bolezen, duhovnost ... Nekateri umirajo, obkroženi z ljubečimi dušami, ki jim ni vseeno, drugi pa nimajo nikogar. Vedeti in zavedati se, da boš umrl, in biti pripravljen na to ob vsakem času, je izredno težko. Ko pa nastopi huda bolezen ali smrt, pa se lahko pokažejo pozitivne stvari, ki jim prej nismo dopustili stopiti v življenje zaradi naše slepote. Prav takrat lahko spregovori tišina. V nas lahko spodbudi pogum za nov začetek, nov pogled na starejše ljudi ter spoznanje in pripravo na starost, ki me še čaka.

V skupino sem se vključila na prošnjo prejšnje sovoditeljice, ki je ostala sama in je potrebovala pomoč. V sam potek srečanj pogovornih skupin me je uvedla sovoditeljica in mi po nekaj srečanjih prepustila vodenje, da se tudi sama naučim potrebnih veščin. Ko sem se uvedla, je šla sovoditeljica na porodniški dopust in tako sem ostala sama.

Sedaj imam »svojo« sovoditeljico in v njej najdem oporo in pomoč pri vodenju skupine. Izredno sem hvaležna zanjo, da skupaj tako dobro in usklajeno sodelujeva.

Skupina se imenuje Marija. Ima devet rednih članov, v njej so samo ženske. Skupina se sestaja vsak torek ob 15. uri. Na začetku skupine je najprej sproščena družabnost, ko si povemo zanimivosti preteklega tedna, popijemo kavico in pojemo kekse. Vsakega povprašamo po počutju in o čem se bomo pogovarjali. Resnično moram pohvaliti člane, saj vsak dopusti vsakemu svoj čas do govora in tudi poslušajo drug drugega. Nekateri člani radi govorijo, drugi radi pojejo in tako vse skupaj združimo in se imamo lepo. Srečanja pa tudi popestrimo s tombolo, kvizom, izdelavo voščilnic in pisanjem za praznike, izdelavo adventnih venčkov, skupnimi srečanji vseh skupin, izletom ...

V svojem življenju sem imela ob sebi dedke, babice in prababico. Občasno sem prisluhnila njihovim zgodbam iz otroštva in sem jim

hvaležna za vse, kar so mi dali. Spominjam se tudi časov, ko sem vsako leto pisala prababici voščila in kartice z dopusta ter njenega veselja, ko jih je dobila. Dobro se spominjam, kako sem prosila babico, da skupaj spečeva kruh. To je bil moj prvi kruh iz krušne peči. Še vedno vem, kako je bil dober. Še toplega sem poizkusila in ko je mami prišla domov, ga že ni bilo več. Ta lep trenutek mi ostaja v spominu, čeprav sedaj ne peče več v krušni peči. Sedaj imam le eno babico, na katero sem zelo ponosna, da je pri svojih letih še tako čila in zdrava. Še vedno se kaj pomeniva, postreže mi s čajem in piškoti. Rada jo imam, saj mi je sedaj ostala le še ona.

M. S.

LITERARNI KOTIČEK

Siničica

O siničica, ti moja ljuba ptičica,
kaj v kletki plaho prhutaš,
kaj jezna svilek mi rahljaš.

V kletki imaš korito,
v njem konoplje so, peške in žito
in z vodo napolnjeni dve posodi,
da lahko piješ in se koplješ v vodi.

O, ti mali deček moj,
gorak, ne tajim, je zapeček tvoj.
Tvoji roki sta res darežljivi
in pogledi pač ljubeznivi.

A jaz ljubim lastno prostost,
naj jo bičata mraz ali post.
Peruti so meni ustvarjene,
nebeško sonce me vabi, dviga.
Moj dom so gore ožarjene,
priroda božja življenje mi knjiga.

Šola

Šola je minila, trilili trilili,
zdaj pa le po snegu na sani.
Torbica poskoči z dečkom, hop,
deček pade nanjo kakor snop.
Tablica na koščke se zdrobi,
kam bom jutri pisal u in i?!

Sveti Gregorij ptičke poženi,
Jurij bo kmalu rožam odklenil,
kamor pogledaš: usta na smeh,
kisel obraz je zdaj smrtni greh.

Prišel čas je

Prišel čas je okrog božiča,
bele na okrog gore,
k dvorom bliža se lisica,
v snegu zajčje so steze.

Tam na klancu je vse živo,
vkup so iz vasi otroci,
vsak sani v premrli roki vozi
in drži se krivo.

Starček zre iz tople hiše
in spomin se mu posili,
dni premišlja, ki so bili,
in na tihem solze briše.

Vse pesmice je zapisala Marija Dragman

SPOMINSKE DROBTINICE

NESREČNO OTROŠTVO

II. del

Bili smo doma. Za silo smo si uredili bivališče. Oddahnili smo se. Zapustil nas je en sovražnik, a že spomladi 1944. leta je prišlo nad nas drugo zlo – Nemci. V aprilu 1944. leta, ne spominjam se točnega datuma, so se na nebu nad vasjo v dopoldanskem času pojavili trije nemški bombniki. Vas so zasuli z vžigalnimi in tremi rušilnimi bombami. Prizanesli so le cerkvi, župnišču in šoli. Vse ostalo je postalo ruševina in pogorišče. Prebivalci smo se poskrili v kleti. V tem napadu so izgubili

življenje trije vaščani. Zopet smo izgubili vse. Bivali smo v napol porušeni kleteh in zasilnih barakah. Tisto leto so bivali v vasi partizani. Še tisto hrano, ki smo jo imeli, smo morali deliti z njimi. Bili so zelo ubogi – slabo oblečeni in obuti. Tista zima pa je bila zelo mrzla, tudi snega je bilo veliko. Nekaj ranjencev je celo zmrznilo. Ti partizani so bili sami mladi primorski fantje. Vsak dan so se vrstile hude borbe med partizani in Nemci, ki so prodirali iz Kočevja. Po končanih spopadih so najbolj pogumni vaščani pobirali po okolici mrtve partizane in jih pokopavali na vaškem pokopališču v skupni grob. Omenila sem že, da so se tu bojevali mladi Primorci. Mnoge mrtve so po končani vojni svojci pokopali in odpeljali na Primorsko. Nekaj pa jih je ostalo v tem grobu. Vsako leto okrog *vseh svetih* prihajajo svojci počastit spomin na te fante. Neka mati, ki svojega sina ni dala prekopati, je v spomin na edinega sina dala napisati na spominsko obeležje te besede: »STANKO, NISI TI KRIV SVOJE MLADE SMRTI. KER TI NE MORE BITI PRIMORSKA, NAJ TI BO DOLENJSKA ZEMLJA LAHKA!«

Se nadaljuje
Zapisala stanovalka M. Č.

Gostovanje zaposlenih iz DMM v domu sv. Martina

Zaposleni v katoliškem domu v župniji Dolnji Logatec so v torek, 15. januarja 2013, prišli nastopat v naš Dom s predstavo *Ženitev*. Kljub močnemu sneženju so srečno prišli v Bohinj. Skupaj nas je obiskalo 9 zaposlenih in tri stanovalke. Po predstavi so si ogledali naš Dom in spominsko razstavo o Janku Ravniku.

V župniji Dolnji Logatec je bil leta 1991 zgrajen prvi katoliški vrtec in dom za bolne in ostarele. Tako so leta 2011 praznovali že 20. obletnico Doma Marije in Marte.

Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in ge. Leonidi Župančič, namestnici direktorja za področje zdravstvene nege, da so nas obiskali in polepšali januarsko dopoldne. Nekaj vtisov o predstavi pa so povedali stanovalci v naslednjih besedah.

Predstava mi je bila zelo všeč, ker so prikazali nekdanje vasovanje. Fantje so prišli ponoči z lojtro, ki so jo postavili pod okno dekleta in trkali. Trkali so toliko časa, dokler ni odprla. Zgodilo pa se je tudi, da je prej prišel oče dekleta in vasovalca odpodil. Dekleta je pa seveda

okregal. Spomnila sem se svoje mladosti. Takrat so fantje hodili pod okno pet.

Štefanija Žerovec, stanovalka

V torek, 15. 1. 2013, ja avla našega Doma postala gledališki oder in gledališka dvorana. Obiskali so nas zaposleni v Domu Marije in Marte iz Logatca. Popestrili in obogatili so nam ta dan z zelo zanimivo in izvrstno izvedeno predstavo. Zaposleni so odigrali svoje vloge, kakor da bi imeli diplome igralske akademije.

Zahvalili smo se jim z željo, da bi še prišli in nam s podobno predstavo lepšali naše bivanje v Domu.

Milan Gunde, stanovalec

Predstava mi je bila všeč, ker je prikazovala stare kmečke običaje. Vse je bilo dobro. Ob prizorih sem se iz srca nasmejal. Lestev me je spominjala na čase, ko smo fantje vasovali. Na koncu so me navdušili zvoki harmonike.

Jože Škanter, stanovalec
Zapisala Simona Ušeničnik

Sobotno dopoldne

Po jutranji negi in pripravi na zajtrk ter po slastnem zajtrku je sledilo navadno sobotno dopoldne. Vemo, da ima vsak dan svoj čar, čeprav ga včasih ne vidimo. Nihče izmed nas se ne želi dolgočasiti. Vsak se po svoje znajde, bi lahko rekli. Na razpolago je vedno več možnosti za različne aktivnosti in zanimanja. Za koristno in zanimivo delo. Odvisno je od želje in zanimanja posameznika. Nekateri radi gledajo televizijo sami ali v družbi svojih sostanovalecev. Branje je vedno zanimiva dejavnost v družbi ali individualno, čeprav je v praksi največkrat v drugi omenjeni obliki. Ročna dela tudi sodijo v zanimivo in koristno dejavnost, v kateri se lahko posameznik zelo dobro zabava in uživa v rezultatu svojih rok in vztrajnosti. Molitev je v naši hiši domače opravilo in se ga vsakodnevno udeležujemo.

Tistega dne se je zbralo kar lepo število stanovalk v jedilnici Marije. Na mize se je usula kar precejšnja količina belega in rjavega fižola, ki je bil pomešan. Treba ga je bilo ločiti po barvi. Sklede so bile pripravljene in pridne roke so segle po delu. Med prebiranjem smo se pogovarjali in se prav prijetno počutili. Debata je segala v več smeri. Smeha ni

manjkalo. V tem času nas je obiskal g. župnik. Kot vedno nas je njegova prisotnost dodatno spravljala v dobro voljo. Pošalil se je: »Koliko tega fižola bo samo našlo pot do kuhinje?!« Pogledali smo po tleh: res je ležalo nekaj fižolčkov na tleh, pa ni bilo sile. Saj tudi obraz g. župnika pri tej pripombi ni bil resen, tako da je bila šala dobro sprejeta, spodbuda pa je vedno dobrodošla. Rezka in Sonja sta poskrbeli, da dela ni tako hitro zmanjkalo kljub moji začudenosti, kako nam dobro gre, sta znova in znova prinašali na mizo fižol. Še dobro, da na »marstni« njivi fižol dobro raste. Upam, da bo tudi letos dobro obrodil. Med drugim pogovorom smo ugotavljali, kako bi lahko poimenovali tako druženje. Bi lahko bilo vasovanje? Potem smo ugotavljali pomen besede *vasovanje*. Ga. Žerjal je razložila: da to pomeni, da se v vasi pri eni hiši zberejo vaščani. Pridejo fantje in dekleta, tudi od daleč. Med potjo vriskajo in pojejo, da se jih na daleč sliši. Ženske ponavadi delajo ročna dela, kot so preja volne, pletenje nogavic, vezenje prtov in še druge uporabne izdelke. Ali pa so se rezala jabolka in sušili krlji. Luščili so fižol. Ličkali so koruzo. Kar koli se je delalo, vedno je bilo druženje pomembno. Odgovor smo poiskali tudi v knjigi. V leksikonu piše pri besedi *vasovanje*: izhaja iz besede *vas* ... in sledi razlaga. Torej, na naše vprašanje smo našli odgovor tudi v knjigi. Vendar smo že tako dolgo na svetu, da smo spoznali, da se v knjigah ne skrivajo odgovori na vsa vprašanja. Pa nič zato, raje bomo zapeli.

Zagorka

se še spomnite!

AKTIVNOSTI V MARCU

MEDGENERACIJSKE SKUPINE

- ❖ BETANIJA: sreda ob 15. uri v delovni terapiji
  - ❖ EMAVS: torek ob 15. uri v delovni terapiji Doma Marte
  - ❖ MARIJA: torek ob 15. uri v jedilnici Doma Marije
  - ❖ MARTA: torek ob 15. uri v II. nadstropju Doma Marije
- PONEDELJEK, SREDA, PETEK ob 7.10: telovadba v Domu Marije
- TOREK ob 9. uri: vaje za spomin v kapeli Doma;
- ČETRTEK ob 9. uri: ustvarjalna delavnica v delovni terapiji;
- SOBOTA ob 10. uri: druženje s skupino Nazaret;
- SREDA, 6. 3. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;
- SOBOTA, 9. 3. 2013, ob 9. uri: otroci pojejo in plešejo;
- SREDA, 13. 3. 2013, ob 9.15: bralna urica s knjižničarko;
- ČETRTEK, 14. 3. 2013, ob 9. uri: stanovalci pripovedujejo v vrtcu;
- SREDA, 20. 3. 2013, ob 9. uri: vrtec na obisku;
- PETEK, 22. 3. 2013, ob 15. uri: praznovanje rojstnih dni stanovalcev;
- TOREK, 26. 3. 2013, ob 15. uri: PZ društva up. Logatec in skeč;
- SREDA, 27. 3. 2013, bralna urica s knjižničarko;
- ČETRTEK, 28. 3. 2013, ob 9. uri: stanovalci pripovedujejo v vrtcu;
- ČETRTEK, 28. 3. 2013, ob 16. uri: igrice skupine Nazaret;
- PETEK ob 10.30: sv. maša v kapeli Doma;
- NEDELJA ob 10. uri: sv. maša v župnijski cerkvi.

VESELA ALELUJA!

*Meni pa je dobro,
da sem blizu Tebe, moj Bog.*

Ps 73,28

Marjeta Zidar

Roza Ban

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

RAZVEDRILLO

- **V tekstu podčrtaj vsa drevesa (samo v vodoravnih vrstah)**

ritisamnorehtuvzgm
tivrbalipakomvgaber
artkostanjavoritlojev
borismrekatkmacesen

- **Napišite čimveč besed s predpono (NPR.: PRE-skok, SPO-min)**

PRE _____

SPO _____

- **Iz posameznih črk sestavite čim daljšo besedo (posamezno črko lahko uporabiš samo enkrat)**

L,G,A,A,M,S,E,D,P,T,R _____

SMEJALNICA

- Kmet je zbolel in moral je v bolnišnico na operacijo. Ko je že ležal na operacijski mizi, zasliši, da je zdravnik rekel sestri: *Pripravite inštrumente*. Kmet vstane in ostro reče zdravniku: Ali ste nori – tu ležim med življenjem in smrtjo, vi se pa greste muziko!
- Prijatelj sprašuje svojega najboljšega kolega: Ali znaš zapeljevati? – Bi rekel, da ne. – Zakaj? – Ja, bi rekel, da sem se že po prvem srečanju moral poročiti.
- Vaški potepuh na vsakem koraku išče, kje bi kaj izmaknil. Pa se mu ponudi prilika: na oknu mesnice je videl obešene klobase. Zvečer se odpravi tja. Razbije šipo in prime eno klobaso, potegne, a glej, za njo jih je šlo še več. Vesel je, da mu je uspelo. Naslednji dan so že prišli miličniki. – No, ste ukradli klobase. – Samo eno, druge so šle same za njo.
- Janezek je spet zamudil pouk. Učitelj ga vpraša: No, povej sošolcem, kolikokrat zamujaš. – Ne vem, pa vendar ne več kot enkrat na dan.

Zapisala Franciška Jakša